

Handelshøyskolen BI

MAN 51271 Terrorism and Counter-Terrorism

Term paper 60% - W

Predefinert informasjon

Startdato:	17-01-2022 09:00	Termin:	202210
Sluttdato:	30-05-2022 12:00	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	P		
Flowkode:	202210 11595 IN02 W P		
Intern sensor:	(Anonymisert)		

Deltaker

Navn:

Informasjon fra deltaker

Tittel *:

Navn på veileder *:

Inneholder besvarelsen
konfidensielt
materiale?: Nei

Jeg bekrefter
innlevering til
biblioteket *: Ja

Gruppe

Gruppenavn:

Gruppenummer:

Andre medlemmer i
gruppen:

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	2
Innledning	4
Bakgrunn	5
Indikatoranalyse	7
Intensjon	8
<i>Langsiktige målsettinger</i>	8
<i>Kortsiktige målsettinger</i>	9
<i>Aktivitetsnivå</i>	9
Kapabilitet	10
<i>Ledelse og organisasjonsstruktur</i>	10
<i>Voldskapasitet</i>	11
<i>Rekruttering</i>	12
<i>Propaganda</i>	14
<i>Finansiering</i>	14
Handlefrihet	15
<i>Politiske forhold</i>	15
Trusselutvikling	16
Konklusjon	18
Litteraturliste	19

Sammendrag

Det norskeide teleselskapet Telenor Pakistan er i dag Pakistans nest største teletilbyder. Pakistan er imidlertid et land som over tid har hatt store utfordringer med terrorisme. I nyere tid har den pakistanske terrororganisasjonen Tehrek-e-Taliban (TTP) tilsynelatende fremstått som en fremvoksende trussel. TTP har knytninger til både al-Qaida og afghanske Taliban. Denne trusselvurderingen søker derfor å besvare: *Hvilken trussel utgjør Tehrek-e-Taliban for Telenor Pakistan de neste 6 månedene?*

Trusselvurderingen har benyttet indikatoranalyse til å belyse faktorene *intensjon, kapabilitet og handlefrihet*.

Intensjon

TTPs ideologi er religiøs hvor målet er å innføre et islamistisk styresett i Pakistan. Gruppens nåværende leder Mehsud har uttalt at de har gått bort fra global jihad, hvorav et sentralt mål er å fordrive Pakistans militære styrker fra stammeområdet FATA. TTP ønsker å begrense vold mot sivile og heller prioritere angrep mot forsvar og politi. Angrepene i 2022 indikerer at TTP følger denne strategien ved at militære har blitt angrepet på grensen mellom Afghanistan og Pakistan.

Kapabilitet

TTP består av over 40 fraksjoner med islamistisk tankegods, hvorav de siste 10 har tilsluttet seg etter 2020. Gjennom en profesjonell organisering, effektiv bruk av propaganda, aktiv rekruttering, solid finansiering og et stort våpentilfang fremstår TTP som en ressurssterk organisasjon. Tidligere gjennomførte angrep viser også at TTP evner å gjennomføre omfattende og komplekse terrorangrep.

Handlefrihet

Den ansente sikkerhetspolitiske situasjonen i Pakistan hvor Shebaz Sharif nylig tok over som statsminister gjør at situasjonen rundt potensielle mottiltak fra pakistanske myndigheter er uforutsigbar. I mellomtiden nyter TTP godt av afghanske Talibans maktovertakelse i Afghanistan ved at TTP kan vandre fritt

mellom landene. Økt handlefrihet medfører blant annet at de kan utføre angrep mot pakistanske styrker fra afghansk jord.

Vurdering

TTP vurderes til å ha både kapabilitet og handlefrihet til å utføre terrorangrep mot Telenor Pakistan. Det vektlegges imidlertid tungt at TTP ikke har vist intensjon om å angripe sivile eller vestlige mål i nyere tid. På grunn av TTPs tilsynelatende mangel på intensjon om å angripe Telenor Pakistan vurderes det derfor som *lite sannsynlig* at Telenor Pakistan vil bli angrepet av TTP i løpet av de neste 6 månedene. TTPs vekst og den ustabile sikkerhetspolitiske situasjonen i landet, gjør at det likevel vurderes som *mulig* at Telenor Pakistan sin virksomhet blir indirekte berørt av terrorangrep utført av TTP.

Innledning

Selskapet Telenor Pakistan er i dag Pakistans nest største teletilbyder med over 47 millioner brukere (Telenor, 2022). Selskapet eies av Telenor hvor den norske stat har en eierandel på 54% (Nærings- og fiskeridepartementet, 2020). I Pakistan har terrororganisasjonen Tehrek-e-Taliban (TTP) utviklet seg til den største militante organisasjonen som er i konflikt med pakistanske myndigheter (Sayed, 2021). TTP er oppført på flere lister over internasjonale terrororganisasjoner (Gov.UK, 2021; UN, 2020; US Department of State, 2022). I 2021 stod TTP for 87 terrorangrep i Pakistan, en økning på 84% fra 2020 (Afzal, 2022). TTP kidnappet også så sent som i 2021 ansatte i teleselskaper og har tidligere truet med å sprengte kommunikasjonstårn hvis de ikke fikk store summer (Elahi, 2019).

TTP anses som en ikke-statlige rasjonell aktør som bevisst benytter utøvelse av vold i den hensikt å få publisitet, spre frykt i samfunnet og få politisk påvirkningskraft de ellers ikke ville ha oppnådd (Hoffman, 2017, s.44). Ifølge Richardson (2007, s.4) må handlingene dessuten være rettet mot sivile for å anses som terrorisme. TTP har tidligere hatt mange aksjoner rettet mot sivile, men etter en endring i policy i 2018 kan det tyde på at de er i ferd med å orientere seg fra terrorisme og mot andre typer aktiviteter (Sitter, 2017). Ifølge Cronin (2009, s.149) kan dette indikere at gruppen ikke lenger stoler på terrorisme som virkemiddel, og kan transformeres mot for eksempel kriminell oppførsel eller irregulær krigsførsel. Med en policy om at målene skal være militære og ikke sivile vil TTP muligens med tiden bevege seg ut av den typiske definisjonen av terrorisme. En felles global definisjon er imidlertid ikke etablert, fordi uttrykket har utviklet seg over tid og vil avhenge av subjektiv persepsjon (Cronin, 2009, s.7). TTP har også etter 2018 gjennomført angrep mot sivile, selv om forekomsten har vært lavere enn før den offisielle endringen av policy. Videre må det presiseres at terrorisme utøves i fredstid. I en krig ville andre juridiske mekanismer i folkeretten blitt lagt til grunn. Et annet trekk som forekommer ofte ved terrorisme, er målet om å fremprovosere en overreaksjon fra staten (Parker, 2015). Med hyppige angrep mot statlige mål i nyere tid, kan vi ut i fra en teoretisk ramme, klassifisere TTP som en terrororganisasjon.

TTP ønsker politisk endring i mer konservativ islamistisk retning i Pakistan. De har tilknytninger til al-Qaida, og har i nyere tid tatt inn flere ekstreme islamistiske

grupperinger under sin paraply som til sammen rommer over 40 fraksjoner (Sajid, 2021; UN, 2020). Trusselvurderingen tar for seg TTP som en enhet, uten å gå inn på de enkelte undergruppene. Trusselvurderingen viser til indikatorer som anses mest sentrale for å måle trusseltviklingen i TTP (Grabo, 2002). TTP har historiske bindinger til afghanske Taliban og de støttes av afghanske myndigheter nå som Taliban har kommet til makten i landet.

Telenor har nylig erfart fra Myanmar at den sikkerhetspolitiske situasjonen i landet de opererer i kan få dramatiske konsekvenser for deres virksomhet. Da den sittende regjeringen ble kastet i et statskupp måtte Telenor selge seg ut (Telenor, 2022).

Dette bakteppe fremtvinger et behov for å vurdere potensielle terrortrusler mot Telenors virksomhet og derigjennom også Utenriksdepartementets arbeid for å fremme norske næringsinteresser. Telenors posisjon i Pakistan og TTPs tilsynelatende økende fremvekst som terrortrussel skaper etterretningsbehovet denne trusselvurderingen søker å besvare: *Hvilken trussel utgjør Tehrek-e-Taliban for Telenor Pakistan de neste 6 månedene?*

Bakgrunn

TTPs opprinnelse bør sees i lys av historiske, lokale og globale forhold (Elahi, 2019, s.75). Ifølge Rapoport (2012) kommer ulike former for terrorisme i bølger. Han mener vi nå er i den fjerde bølgen som omhandler religion, hvor islam spiller en sentral rolle. Sitter og Parker (2016) viser imidlertid til at de fire bølgene kan spores tilbake til midten av 1800-tallet og at terrorgrupper har lært av hverandre på tvers av ideologi og politiske målsettinger. Dette betyr at det også har vært utført religiøs terrorisme tidligere, men det er religiøs terrorisme som dominerer den fjerde perioden. I løpet av denne perioden har også TTP oppstått.

Siden 2002 hadde grupper fra de pakistanske føderale stammeområdene FATA, som grenser til Afghanistan i vest, støttet afghanske Taliban og al-Qaida-medlemmer som unnslopp USAs offensiv i området (Elahi, 2019, s.75). Pakistanske myndigheter iverksatte militære operasjoner mot grupper som støttet Taliban i Afghanistan. En rekke militante nettverk samlet seg i kampen mot det pakistanske regime og opprettet pakistanske Taliban. I juli 2007 angrep pakistanske myndigheter den Røde Moské i Islamabad, som har stor betydning

innen radikal islamisme. Angrepet medførte over 100 drepte, og fikk pakistanske Taliban til å erklære krig mot pakistanske myndigheter. Etter konsultasjon med afghanske Taliban ble TTP opprettet for å styrke pakistanske Taliban sine defensive kapabiliteter. TTP er derfor å regne som en avlegger av pakistanske Taliban (CISAC, 2022).

Tehrek-e-Taliban betyr “Den religiøse studentbevegelsen i Pakistan.” I motsetning til afghanske Taliban gikk ikke medlemmene av TTP på religiøse skoler, men de benyttet navnet Taliban for å få raskere anerkjennelse og støtte i den pakistanske befolkningen (Elahi, 2019, s.75). Et velkjent navn ga TTP mer innflytelse og makt gjennom økt publisitet, rekruttering og støtte etter gjennomførte terrorhandlinger.

TTP er underlegne staters kapabiliteter, noe som leder TTP inn i en asymmetrisk krigføring hvor terrorisme blir benyttet som virkemiddel (Kiras, 2019). Ifølge Clausewitz er krig en videreføring av politikk med andre midler. Til tross for ulik ideologi er terrorgrupper som for eksempel venstreekstreme RAF og al-Qaida inspirert av Ernesto Che Guevara og Mao sine ideer om geriljakrig. Gjennom geriljakrigføring med gjentatte angrep over tid ønsker terrorgrupper å demoralisere og slite ut fienden. (Sitter, 2017)

Terrorisme er konstruert til å skape makt hvor makt ikke finnes, eller å tviholde på makt hvor det er veldig lite (Hoffman, 2017, s.44). Gjennom terrorangrep vil TTP få publisitet og spre frykt i befolkningen. Ifølge Sitter (2017, s.233) er “hele poenget med terrorisme at det virker mer skremmende enn det egentlig er.” Terrorangrep kan fremstå som kriser for den politiske ledelsen, noe som ofte medfører en appetitt for handling og radikale endringer (Boin et. al., 2017). Det viktigste elementet i asymmetrisk krigføring er å få stater til å overreagere (Sitter, 2017, s.271). Når pakistanske myndigheter overreagerer på TTPs terrorangrep kan TTP, gjennom effektiv propaganda, undergrave statens legitimitet, polarisere samfunnet, øke sin rekruttering og aktivere passive støttespillere.

Baitullah Mehsud var den første lederen av TTP og pakistanske myndigheter mente han stod bak ethvert terrorangrep i Pakistan (CISAC, 2022). Medlemmene under Meshuds ledelse var stort sett sunnimuslimer, og flere hadde vært fotsoldater for al-Qaida. Innledningsvis var TTPs politiske målsetninger å gjøre motstand mot den pakistanske regjeringen, innføre Sharia i Pakistan, og støtte afghanske Taliban i deres kamp mot NATO-styrker i Afghanistan (Elahi, 2019,

s.75). Etter press fra statlige mottiltak fjernet TTP “global jihad” fra sin policy i 2018, for å øke egen overlevelsessevne. Innføringen av sharia ble fremhevet som det primære målet (Sayed, 2021).

Ifølge Bjørge og Ravndal (2019, s.9) kjennetegnes islamistisk terrorisme ved lav frekvens og høy intensitet. Det vil si få angrep, men mange drept. TTP har imidlertid en høy frekvens og har blitt knyttet til en rekke terrorangrep, både mot militære, sivile og symbolske mål. Dette har resultert i amerikanske droneangrep og økt innsats fra det pakistanske militæret. Disse motangrepene, samt interne stridigheter svekket TTP organisatorisk i perioden 2014-2018. Etter at afghanske Taliban og USA ble enige om våpenhvile i 2020, har TTP imidlertid styrket seg med ti militante grupper som er motstandere av det pakistanske regime. Tre av gruppene er tilknyttet al-Qaida (Sayed, 2021). Tilknytning til al-Qaida er et typisk trekk ved religiøs terrorisme og angrep er gjerne utført i store nettverk eller grupper (Bjørge & Ravndal, 2019).

I februar 2022 gjenopptok TTP og Pakistan fredsforhandlinger etter at forhandlingene strandet i slutten av 2021. Terrororganisasjoner som forhandler med stater varer som regel lengre og er ofte relatert til mål om å kontrollere landområder (Cronin, 2009). Under fredsforhandlingene gjennomførte imidlertid TTP fortsatt angrep nord i Pakistan. Dette ble sett på som en krigsstrategi TTP hadde lært av afghanske Taliban under forhandlingene med USA (Dagia, 2022). I 2022 uttalte Pakistans tidligere innenriksminister Sheikh Rashid at forhandlinger med TTP ikke kan føre frem når afghanske Taliban tillater at TTP angriper pakistanske grensesoldater fra afghansk territorium. Dette er første gang Pakistan har anklaget Afghanistan for å tillate at terrorister opererer fra deres jord (Prakash, 2022).

Indikatoranalyse

Ifølge forsvarrets etterretningsdoktrine (Forsvaret, 2021, s.71) skal faktorene *intensjon, kapabilitet og handlefrihet* være styrende i utarbeidelsen av en trusselvurdering. For å belyse disse faktorene benytter denne trusselvurderingen indikatoranalyse. Ifølge Grabo (2002, s.3) er en indikator et kjent teoretisk steg en trusselaktør potensielt vil foreta seg i sine forberedelser, men det er også størrelser som gir informasjon om en trusselaktørs egenskaper (politidirektoratet, 2020, s.29).

Intensjon

For å vurdere TTPs intensjon ser denne trusselvurderingen på TTPs langsiktige og kortsiktige målsettinger, og aktivitetsnivå. Indikatorene vil belyse TTPs intensjon, både gjennom det som er blitt sagt og det som er blitt utført gjennom handlinger.

Langsiktige målsettinger

Generelt vil ideologi være en god indikator for terrorgruppers overordnede og langsiktige målsetninger. En gruppes ideologi vil diktere de politiske målsettingene, skape et fiendebilde og være førende for utvelgelse av terrormål (Rapoport, 1990).

Eksempelvis førte venstreorienterte RAF først og fremst en væpnet kamp mot kapitalismen med mål om å starte en revolusjon. Venstresidens strategi minner om anarkistenes strategi fra midten av 1800-tallet om “handlingens propaganda” som søkte å få oppmerksomhet for sin sak ved å vise statens svakheter. RAF detonerte bomber på et kjøpesenter i Frankfurt da ingen var til stede og valgte å ramme sivile mål som representerte den kapitalistiske eliten. (Sitter, 2017)

Ekstreme islamistiske terrororganisasjoner skiller seg fra de tradisjonelle sekulære terrororganisasjonene i sin ideologi og kompromissløshet overfor motforestillinger og alternative livssyn (Hoffman, 2017, s.136). Mens sekulære terrorgrupper benytter vold for å endre noe i det politiske systemet, ønsker ekstreme islamister fundamentale endringer i det eksisterende politiske bildet (Hoffman, 2017, s.91). Al-Qaida hevder å kjempe for Islam og mener vestlige demokratier, kristne og jøder forsøker å ødelegge deres religion (Cronin, 2009, s.168). Osama Bin Laden har oppfordret det pakistanske folket til å bli martyrer for Allah og profeten Muhammad (Hegghammer, 2003, s.149). Religiøse terrorister dehumaniserer gjerne fienden ved å si at deres ofre er uverdige og ikke fortjener å leve (Hoffman, 2017, s.91). Dette åpner for angrep med massedød blant vestlige sivile slik som angrepet 11.september. Terrorgruppers ideologi kan ofte skimtes gjennom deres handlinger. IS kledde for eksempel opp vestlige fanger i oransje drakter tilsvarende de som ble brukt i den amerikanske fangeleiren Guantanamo og halshugget dem for åpent kamera (Burke, 2015, s.13).

TTP er en sunnimuslimsk terrororganisasjon med orientering mot Deobandi-Wahabi. Deres fremste mål er å innføre Sharia-lovgivning, og gjøre

Pakistan til en islamsk stat. Gjennom defensiv jihad, ønsker de å fordrive statlige soldater fra FATA-områdene, og til slutt overta makten i landet (CISAC, 2022). Gruppens politiske målsettinger ble vedtatt i 2018 av deres nåværende leder Mufti Noor Wali Mehsud (Sayed & Hamming, 2021).

Siden TTP består av flere ulike terrorgrupper kan det imidlertid også være tilfeller hvor TTPs uttalte målsettinger ikke anerkjennes. Dette kan øke faren for at det fortsatt gjennomføres angrep som ikke er i samsvar med de uttalte målene.

Kortsiktige målsettinger

Ifølge Cronin (2009, s.84) kan kortsiktige målsettinger for terrorgrupper være å fremme sin sak, rekruttere og overleve, for så å fremtvinge endringer i samsvar med deres ideologi. Endringer av policy i 2018 blir gjerne sett på som et slikt kortsiktig strategisk grep. TTP hadde de siste årene mistet flere medlemmer til den Islamske Stat Khorasan Province (ISKP) og det var et behov for å klargjøre et tydelig strategisk skille mellom gruppene (Sayed & Hamming, 2021). Samtidig hadde TTP tapt støtte i befolkningen etter å ha gjennomført terrorangrep som resulterte i massedød blant sivile. TTP var svekket og måtte redusere antall fiender. Mehsud sa derfor i 2018 at TTP heretter ikke skulle angripe sivile, men heller prioritere å angripe legitime mål, slik som politi og forsvar (Sayed & Hamming, 2021). Under intervjuer i 2021 og 2022 har Mehsud igjen uttalt at Pakistan er deres primære mål (Jamal, 2021; Mishra, 2022).

Denne endringen kan øke muligheten for TTP til å nå sine mål ettersom de få terrorgruppene som har oppnådd sine målsettinger nettopp har hatt avgrensede politiske mål og begrenset vold mot sivile (Abrahms, 2006, s.43; Sitter, 2017, s.251).

Aktivitetsnivå

For å forstå en terrororganisasjons vilje til å angripe, må vi se på gjennomførte angrep, og planlagte angrep som ikke ble gjennomført (Greenshaw & LaFree, 2017, s.69; Nesser, 2019).

Ifølge Global Terrorism Database har TTP gjennomført flere hundre terrorhandlinger siden 2007. Denne databasen har en bred definisjon av terrorisme og det kan diskuteres hvorvidt alle disse handlingene er å regne som terror. Under

disse tallene finner vi imidlertid også målrettede angrep på sivile, slik som angrepet på den militære skolen i Peshawar i 2014 hvor 150 mennesker mistet livet, hvorav flere var barn.

I 2007 ble Pakistans statsminister Benazir Bhutto drept av en selvmordsbomber, og i 2012 ble Malala Yousafzai skutt og forsøkt drept av et TTP-medlem. Disse angrepene er eksempler på at TTP er målrettede i sin utvelgelse av terrormål. Bhutto var symbolet på Pakistans regime, mens Yousafzais holdninger åpenbart stred mot Sharia. Begge angrepene fikk mye publisitet og var egnet til å spre frykt. (Elahi, 2019)

I Barcelona i 2008 og i New York i 2010 ble det avverget terrorangrep koblet til TTP (Hoffman, 2017, s.316; Nesser, 2018, s.164). Angrepene så langt i 2022 har derimot vært rettet mot pakistanske soldater i grenseområdene til Afghanistan. Dette støtter opp om at TTP ikke lenger har ambisjoner om global jihad.

Kapabilitet

TTPs kapabiliteter blir i denne trusselvurderingen vurdert ved bruk av indikatorene ledelse og organisasjonsstruktur, voldskapasitet, rekruttering, propaganda og finansiering.

Ledelse og organisasjonsstruktur

Et velkjent tiltak mot terrorisme fra statlige myndigheter er å arrestere eller drepe ledere av terrororganisasjoner (David, 2003; Sitter, 2017). Den umiddelbare responsen vil imidlertid avhenge av organisasjonsstruktur, lederens personlighet, potensielle etterfølgere, hvorvidt lederen blir drept eller arrestert, samt den politiske konteksten (Cronin, 2019, s.28).

Etter flere alvorlige angrep fra TTP i 2014, iverksatte pakistanske myndigheter operasjon Zarb-e-Azb mot sentrale terrorgrupper i landet, deriblant TTP (Ashfaq, 2016). I perioden 2013-2018 ble TTP ledet av Maulana Fazlullah. Under Fazlullahs ledelse ble TTP svekket, blant annet fordi Fazlullah ikke tilhørte Mehsudslekten (Jadoon, 2021). Gruppen led dessuten store tap under Zarb-e-Azb, og det oppstod interne splittelser og stridigheter. Etter at Fazlullah ble drept i 2018 tok Mufti Noor Wali Mehsud over. TTP styrket seg da ved å ta opp nye terrorgrupper og fremstår nå mer forent enn tidligere (CISAC, 2022).

Flere av medlemmene i TTP er unge arbeidsløse fra FATA-områdene som er rekruttert mot betaling. I tillegg finner vi kriminelle, lokket med våpen og et narrativ som legitimerer deres handlinger. Vi finner også ekstremistiske islamister, samt pårørende som ønsker hevn for militære operasjoner og droneangrep (Elahi, 2019 s.77).

På den andre siden viser Elahi (2019, s.78) til at TTP er godt organisert. De har i likhet med al-Qaida utviklet byråkratiske trekk. For eksempel har de eget system for valg av øverste leder, inkludert ansiennitetslister og strategier for forfremmelse. TTP har også egen mediestrategi og egne disiplinære regler. TTP er tilstedeværende i alle Pakistans fire provinser. Avdelingene i provinsene har egne ledere som rapporterer til den sentrale ledelsen (CISAC, 2022). Med støtte fra al-Qaida og afghanske Taliban fremstår derfor TTP som en velorganisert og styrket organisasjon, som fortsatt har stor evne til å utgjøre en terrortrussel.

Voldskapasitet

Historien viser at teknologisk utvikling kan øke en terrorgruppes voldskapasitet. Gjennombruddet for moderne terrorisme spores gjerne tilbake til 1867 og Alfred Nobels oppfinnelse av dynamitt (Sitter, 2017, s.16). Dynamitten gjorde det mulig å skade og drepe i større omfang enn tidligere.

Gjennom en rekke utførte angrep har TTP vist at de behersker ulike moderne våpentyper. Det er godt dokumentert gjennom videoer, bilder og angrep at TTP bruker maskingevær av typen M16 og rifler med nattoptikk av typen M4. Det foreligger også opplysninger om at TTP har økt sitt våpentilfang etter at USA trakk seg ut av Afghanistan og etterlot seg et større våpenarsenal (Basit, 2022).

TTPs nye strategi har endret modus operandi slik at færre sivile har mistet livet i angrep (Sayed & Hamming, 2021). Det forekommer likevel angrep på sivile. I juli 2019 ble åtte sivile drept i et selvmordsangrep på et sykehus (CISAC, 2022).

I 2015 stod ekstreme islamister for 96% av verdens selvmordsbombeangrep (Hoffman, 2019, s.139). Selv om koranen forbyr selvmord, har mange muslimske ledere legitimert selvmordsbomber som detonerer for å beskytte islam (Elahi, 2019). Selvmordsbomber omtales gjerne som den "ultimate smartbombe" grunnet fleksibilitet i tid og god tilgjengelighet til terrormål (Hoffman, 2019, s.141). TTP benytter også improviserte eksplosiver uten at noen tar livet av seg selv samtidig,

noe som kan gi politiske effekter (CISAC, 2022). For eksempel skapte militære tap som følge av improviserte bomber i Irak og Afghanistan til hjemlige amerikanske krav om å trekke styrker ut av landene (Overton et al., 2020).

I 2009 gjennomførte TTP angrep på det pakistanske militære hovedkvarteret i Rawalpindi (Gregory, 2011) og den militære flyplassen i Karachi i samarbeid med al-Qaida (Aziz, 2011). Felles for angrepene var at målene kunne gi opplysninger om Pakistans atomvåpen. Osama Bin Laden uttalte i 1998 at å skaffe og benytte atomvåpen var en islamsk forpliktelse sett i lys av global jihad (Mowatt-Larsen, 2010). Ifølge TTPs uttalte målsetning fra 2018, synes ikke atomvåpen lenger å være en trussel.

FATA-området har siden 2004 blitt ansett som et populært område for opptrening av europeiske jihadister (Nesser, 2018, s.164). I 2010 ble pakistanske Faisal Shahzad stanset av amerikanske myndigheter like i forkant av et planlagt bilbombeangrep på Times Square i New York City (Hoffman, 2017, s.316). Shazad var rekruttert av TTP og trent i å lage bomber i Pakistan før han dro til USA for å gjennomføre angrepet. TTP har altså utvist internasjonal rekkevidde gjennom sine entreprenører. Nesser (2018) omtaler nettopp entreprenører som ideologiske og ressurssterke mennesker som er sentrale drivere i rekruttering, opptrening og gjennomføring av terrorangrep. Entreprenørene muliggjør at TTP kan bistå perifere medlemmer eller støttespillere i å gjennomføre mer komplekse angrep de ellers ikke ville ha vært kapable til (Kilcullen, 2016). Nå som TTP antakelig har gått vekk fra global jihad kan entreprenørene konsentrere seg om å støtte opp under angrep i Pakistan. Flere ledere som kan anses som entreprenører har også sluppet ut av fengslene i Afghanistan etter at Taliban kom til makten (Mir, 2022). Gjennom entreprenører kan TTP gjøre stor skade og utgjøre en større trussel mot innenlandske terrormål.

Rekruttering

Hvilket mål terrorgrupper setter seg kan også ha betydning for rekruttering. Er målsettingen vag eller lite realistisk er det vanskeligere å få oppslutning, (Cronin, 2009). Ifølge Richardson (2007) er hevn, anerkjennelse og reaksjon det terrorister ønsker å oppnå. Dette er elementer terrorgrupper vet å spille på i sin rekruttering.

Overfor barn og unge romantiserer TTP barnemartyrdød i sin propaganda. De utnytter ofte unge mennesker i moskeer eller religiøse sammenkomster (Siddique,

2010). Dette har blitt betegnet som en slags “grooming” av unge gutter til å bli martyrer.

Pakistan har en historie preget av stor sosial og økonomisk ulikhet (FN, 2020), noe terrorgrupper har utnyttet. Selv om TTP bevisst har rekruttert fattige mennesker mot betaling, kommer terrorister generelt sett ikke fra de fattigste segmentene i samfunnet (Bjørger, 2005; Elahi, 2019). Ifølge Nesser (2018) har kombinasjonen av økonomiske kriser og fattigdom, samt interne konflikter og politisk press fra utlandet, ført til at Pakistan mer eller mindre har hatt konstante utfordringer med ustabilitet og terrorisme.

I en spørreundersøkelse i Pakistan mente 67% at det var for mange sivile ofre i droneangrep rettet mot terrorister (Pew research center, 2014). Dette kan indikere at Pakistan, med støtte fra USA, har gått i den såkalte “terrorfellen” hvor stater reagerer så kraftfullt mot terrorisme at strategien blir kontraproduktiv ved at det mobiliseres motstand i befolkningen istedenfor støtte (Sitter, 2017, s.307).

Til tross for TTPs relative beskjedne levetid har TTP tilsynelatende en betydelig medlemsmasse. Tallene spriker imidlertid helt fra 3000 - 6000 medlemmer og til 30 000 - 35 000, hvorav 5000 - 10000 har reist over for å støtte afghanske Taliban (CISAC, 2022; Congressional research service, 2021; George & Khan, 2021). Antallet fraksjoner under TTP gir et klarere bilde av terrorgruppens utvikling, enn sprikende medlemstall. Fra å ligge nesten brakk i 2014, består TTP nå av over 40 fraksjoner, hvorav en fjerdedel har tilsluttet seg siden 2020. Økt medlemsmasse kan styrke TTPs kapabiliteter ved at det er flere til å gjennomføre angrep og økt tilgang til våpen. På den andre siden, vil det kreve mer av organisasjonen å tilrettelegge for bosted og treningsleirer. Samtidig vil en stor medlemsmasse kunne føre til flere meningsbrytninger og interne stridigheter, noe som vil være gode inngangsv verdier for myndighetenes etterretningstjeneste.

Selv om TTP tilsynelatende drar nytte av situasjonen i Afghanistan, kan ISKP sin fremvekst true TTPs muligheter til å rekruttere. ISKP fører i dag en ideologisk og militær kamp mot afghanske Taliban og mener at deres maktovertagelse er støttet av USA og vesten (Doxsee et al., 2021; Taneja, 2021). ISKP kan fremstå som et godt alternativ for de som synes TTPs sin ideologi er blitt for lokal og for lite ekstrem.

Propaganda

Ifølge Hoffman (2017, s.207) er hensikten med propaganda å styrke besluttsomheten hos faste tilhørere eller vinne sympati hos et uengasjert publikum. TTP kommuniserer gjennom ulovlig FM-radio, CDer, DVDer, aviser og nettsteder (CISAC, 2022). De har også et eget nettsted “Umar media” (Jadoon, 2021). Propaganda skal informere, utdanne, eller argumentere for å støtte og opphisse massene til et opprør (Hoffman, 2017). TTPs tidligere leder Fazlullah med kallenavnet «Mullah radio» var bevisst på dette og benyttet radioen til å publisere navn på de som hadde blitt halshugget og hvem som sto for tur (CISAC, 2022; Elahi, 2019).

Formålet med propagandaen kan være ulik og til ulike adressater. Cronin (2009, s.6) slår fast at “terrorkampanjer involverer tre strategiske aktører –gruppen, regjeringen og publikum”. TTP samarbeider med media på samme måte som et politisk parti (Elahi, 2019). De har egen pressetalsmann, og sender ut uttalelser og påtar seg ansvaret for diverse terrorangrep. TTP har valgt ut enkelte journalister som de har kontaktet for å få best mulig spredning av informasjonen (Elahi, 2019). TTPs propaganda underbygger et fiendebilde mellom “de religiøse og de vantro”. Myndighetene karakteriseres som korrupte og kriminelle (Zahid et al., 2020), og propagandaen er ment å skape mistillit til pakistanske myndigheter (Elahi 2019). For å nå sine mål inntar TTP offerrollen. De viser blant annet til jihad, uavhengighet, motstand, sosioøkonomisk urettferdighet, Shariasystem og advarer mot følgene av ugudelighet (Zahid et al., 2020).

Dette bidrar til å opprettholde og styrke TTPs oppslutning, og derigjennom evne til å utøve terrorisme i Pakistan.

Finansiering

Uten penger vil det være vanskelig for TTP å utføre terrorangrep. Kostnaden for et terrorangrep er generelt antatt å være lave, ofte under 1000 dollar (Ofte dal, 2015). Enkelte angrep er imidlertid mer kostbare. For eksempel ble 9/11 angrepet anslått å ha kostet al-Qaida omtrent 400.000-500.000 dollar. Det er vanlig å anta at finansiering av terrororganisasjoner skjer gjennom statlige sponsorer, illegale og legale aktiviteter, samt folkelig støtte (Ofte dal, 2015). I TTP er imidlertid hver fraksjon uavhengig finansiert og finansieringen av undergruppene vil være noe ulik (CISAC, 2022).

Statlige sponsorer var mest vanlig under den kalde krigen, men det er fortsatt aktuelt (Hoffman, 2017). Det foreligger informasjon om at India har støttet TTP økonomisk for å ramme de pakistanske myndighetene og deres samarbeid med Kina (Elahi, 2019).

Ifølge Oftedal (2015) vil den største andelen av inntektene til en terrororganisasjon i Europa være legale. Det er usikkert om dette også gjør seg gjeldende for TTP i Pakistan. TTP har imidlertid en omfattende støtte i lokalbefolkningen. Omfanget av støtte er likevel uklart siden donasjonene gjerne foretas gjennom hawala (Elahi, 2019), hvor penger overføres mellom partene via stråmenn uten fysiske spor (FATF, 2013).

TTP har også mottatt støtte fra al-Qaida (CISAC, 2022). Ifølge Criminal Investigation Department ble 15 millioner dollar sendt via en Saudi-Arabisk veldedighetsorganisasjon i 2009, i bytte mot trygge havner og treningsleirer i FATA (Jadoon, 2021).

TPP henter også mye inntekter fra lokalbefolkningen gjennom for eksempel ulovlig beskatning (CISAC, 2022) og utpressing av næringslivet (UN, 2021; Siddique 2010). I tillegg kommer inntekter fra kidnapping, bankran og narkotikasmugling (Elahi, 2019). Den pakistanske hæren har anslått TTPs inntekter fra narkotikahandelen til ca. 200 millioner dollar. Inntekter fra salg av naturressurser som tømmer er anslått til 100 millioner dollar (CISAC, 2022). Inntektene fremstår som høye og stabile, og dette kan indikere hvilken kapasitet som bygges i gruppen fremover.

Handlefrihet

Faktoren handlefrihet omhandler eksterne forhold som TTP i utgangspunktet ikke kan påvirke de neste 6 månedene (Forsvaret, 2021, s.71). Politiske forhold kan belyse TTPs handlefrihet.

Politiske forhold

Den nåværende politiske situasjonen i Pakistan er anspent. Statsminister Imran Khan ble nylig avsatt etter mistillitsforslag og Shebaz Sharif ble utnevnt som ny statsminister. I etterkant har det vært flere store demonstrasjoner over hele Pakistan, blant annet i Peshawar i FATA (Wold, 2022). Få dager etter utnevnelsen

ble Pakistan utsatt for et nytt selvmordsangrep hvor blant annet tre kinesiske statsborgere døde (Global Times, 2022). Etter at forholdet mellom USA og Pakistan ble forverret under Khans ledelse, er Kina blitt Pakistans viktigste internasjonale støttespiller (Ali, 2022; Ruud, 2019). Sharif har lovet at Pakistan skal straffe terroristene og har uttalt at Pakistan vil samarbeide tett med Kina i deres kamp mot terror (Global Times, 2022).

Den storpolitiske konteksten som involverer USA og Kina virker å ha betydning for TTPs utvikling og handlefrihet. De tre forutgående lederne av TTP ble drept nettopp av amerikanske droneangrep (CISAC, 2022). USAs tilbaketrekning fra Afghanistan og økende distansert forhold til pakistanske myndigheter, kan medføre at TTPs ledere lever med større handlefrihet enn tidligere, noe som kan gi organisasjonen økt stabilitet og arbeidsro til å bygge seg opp over tid. I tillegg kan TTPs medlemmer vandre fritt mellom afghansk og pakistansk territorium i FATA-områdene, samtidig som myndighetenes kapabiliteter for mottiltak antakeligvis er blitt svekket.

Trusselutvikling

For å kunne analysere TTPs trusselutvikling, det vil si hva de vil gjøre de neste 6 månedene, må vi vurdere og avveie betydningen av de ulike indikasjonene drøftet over. Ifølge Grabo (2002) er det ikke antallet bevis, men hvilke bevis som vektlegges som vil være av betydning i trusselvurderingen. TTPs ideologi om å innføre et islamistisk styresett kan være av svært stor betydning for TTPs utvikling på kort og lang sikt. Uttalelsene fra Meshud i perioden 2018-2022 om en dreining i TTPs politiske målsetninger fra global jihad til å fordri pakistanske myndigheter fra stammeområdene i FATA, er av nyere dato, og gitt av organisasjonens øverste leder. Dette indikerer at de fortsatt er aktuelle og troverdige (Grabo, 2002). Uttalelsene er gjentatt over flere år, blant annet i intervju med CNN, og styrker troverdigheten til at intensjonen til TTP er endret. Dette må anses som tunge og mulig avgjørende momenter i vurderingen av trusselutviklingen fordi den beskriver gruppens vilje til å utøve terror mot Telenor Pakistan. De nåværende kortsiktige politiske målsetningene innebærer at sivile skal skånes og at vestlige blir nedprioritert som direkte terrormål på bekostning av forsvar og politi. I nyere tid har angrepene samsvart med de kortsiktige

målsetningene. Det vurderes derfor som *lite sannsynlig* at TTP vil ha intensjon om å angripe Telenor Pakistan de neste 6 månedene.

TTP har vist gjennom handling at de også er kapable til å gjennomføre flerfoldige og komplekse terrorangrep. At angrepene har fortsatt med uforminsket styrke i 2022, må også kunne sies å ha svært stor betydning for trusselutviklingen. Sammenlignet med perioden 2014-2018 er dette en kraftig økning i aktiviteten, og de senere årene har angrepsfrekvensen vært stabilt høy. Utvelgelsen av terrormål formidlet gjennom avansert propaganda viser gruppens evne og vilje til å utøve terrorangrep. Økt vold mot militære i lokale områder viser en trusselutvikling som er ment for å spre frykt i befolkningen. Bruk av selvmordsbomber er fryktinngytende og har en paralyserende effekt på publikum (Hoffman, 2019, s.141). Sett hen til konteksten vil nok nye angrep nord i Pakistan ha mindre virkning på befolkningens frykt enn hva et slikt angrep ville betydd i for eksempel Norge, men de stadige angrepene er ment til å irritere og provosere myndighetene til å overreagere. Kombinasjonen av profesjonell propaganda og utnyttelse av de sosioøkonomiske forholdene i Pakistan gjør at stadig flere terrorgrupper tilslutter seg TTP. At det foreligger dokumentasjon i åpne kilder i form av bilder og videoer på nettet av moderne militært utstyr, rekrutter og gjennomførte angrep, styrker troverdigheten av TTPs økende rekruttering, moderne og omfattende våpentilfang, samt solide økonomi. Ut fra kildene kan vi anta at TTP er en ressurssterk terrororganisasjon som har styrket seg den siste tiden. Denne utviklingen er en indikasjon på at det er *meget sannsynlig* at TTP vil ha kapabilitet til å angripe Telenor Pakistan de neste 6 månedene. Selv om TTPs kapabilitet antakelig kan anses som omfattende og styrket, kan ikke disse indikasjonene alene vektlegges like tungt som TTPs intensjoner. Så lenge TTP ikke har vilje til å utøve terror mot Telenor Pakistan, vil ikke kapabiliteten i utgangspunktet utgjøre en stor trussel.

Den politiske situasjonen i Pakistan med Sharif som ny statsminister kan begrense TTPs handlefrihet. Sharif har uttalt at Pakistan vil samarbeide med Kina og straffe terrorister. En uttalelse som denne kan få stor betydning for den videre trusselutviklingen for TTP. På den annen side kan det tillegges mindre vekt så lenge TTP nyter godt av afghanske Taliban sin maktovertagelse i Afghanistan slik at de fritt kan vandre over grensen, og til og med angripe pakistanske styrker fra afghansk territorium. Det vurderes derfor som *meget sannsynlig* at TTP fortsatt vil ha økt handlefrihet ved å benytte den frie tilgangen til Afghanistan de neste 6

månedene. Økt handlefrihet de neste 6 månedene kan gi TTP gode forutsetninger for å fortsette utviklingen av TTPs kapabiliteter. I stedet for å bekymre seg nevneverdig over USAs droneangrep kan de heller bygge seg opp over tid gjennom støtte fra afghanske myndigheter.

Nylige uttalelser og angrep tilsier at det *meste sannsynlige* scenarioet er at TTP vil fortsette med terrorangrep i stammeområdene rettet mot militære styrker. Målet vil være å tvinge pakistanske myndigheter til å trekke ut sine styrker fra FATA.

Det *mest alvorlige* scenarioet vil imidlertid være at TTP forsøker å overta makten i hele Pakistan og gjennomføre terrorangrep mot sivile som et strategisk virkemiddel for å lokke pakistanske myndigheter til å overreagere. Siden både TTPs kapabilitet og handlefrihet er styrket, bør Telenor følge nøye med på trusselutviklingen i Pakistan for å forberede en rask exit om det skulle bli nødvendig.

Konklusjon

Historien har vist at TTP har kapabiliteter til å gjennomføre omfattende og komplekse terrorangrep. Indikatoranalysen tilsier at TTP har styrket sine kapabiliteter de senere årene og fått økt handlefrihet gjennom fri tilgang til afghansk territorium. Trusselvurderingen vektlegger imidlertid tungt at TTP ikke har vist intensjon om å angripe sivile eller vestlige mål i nyere tid.

På grunn av TTPs tilsynelatende mangel på intensjon om å angripe Telenor Pakistan vurderes det som *lite sannsynlig* at Telenor Pakistan vil bli angrepet av TTP i løpet av de neste 6 månedene. TTPs vekst og den ustabile sikkerhetspolitiske situasjonen i landet, gjør at det likevel vurderes som *mulig* at Telenor Pakistan sin virksomhet blir indirekte berørt av terrorangrep utført av TTP.

Litteraturliste

Abrahms, M. (2006). Why terrorism does not work. *International security*, 31(2), s.42-78. MIT press.

Afzal, M. (2022). Pakistan`s ambivalent approach toward a resurgent Tehrik-e-Taliban Pakistan. *Brookings*.
<https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2022/02/11/pakistans-ambivalent-approach-toward-a-resurgent-tehrik-e-taliban-pakistan/>

Ali, S. (2022). Where do Pakistan-US relations go from here? *The diplomat*.
<https://thediplomat.com/2022/04/where-do-pakistan-us-relations-go-from-here/>

Ashfaq, S. (2016). Operation Zarb-e-Azb in retrospect. *The news*.
<https://www.thenews.com.pk/print/129219-Operation-Zarb-e-Azb-in-retrospect>

Aziz, F. (2011). Three Pakistan navy officers face trial after base raid inquiry. *Reuters*.
<https://www.reuters.com/article/oukwd-uk-pakistan-attack-navy-idAFTRE77317020110804>

Basit, A. (2022). The resurgence of Tehreek-e-Taliban Pakistan after the Taliban`s Return to Power in Afghanistan. *European eye on radicalization*.
<https://eeradicalization.com/the-resurgence-of-tehreek-e-taliban-pakistan-after-the-talibans-return-to-power-in-afghanistan/>

Boin, A., Hart, P., Stern, E. & Sundelius, B. (2017). *The politics of crisis management. Public leadership under pressure*. Cambridge University Press.

Bjørge, T. (2005). *Root causes of terrorism: myths, reality and ways forward*. Taylor and Francis.

Bjørge T. & Ravndal J.A. (2019) *Extreme-Right Violence and Terrorism: Concepts, Patterns, and Responses*. ICCT International Center for Counter-Terrorism The Hague DOI: 10.19165/2019.1.08 ISSN: 2468-0486

Burke, J. (2015). Al-Qaida and the origins of ISIS. *The new threat from Islamic militancy*. Bodley Head.

CISAC, (2022). *Tehrik-i-Taliban Pakistan*. Center for international security and cooperation.

<https://cisac.fsi.stanford.edu/mappingmilitants/profiles/tehrrik-i-taliban-pakistan#ftn8>

Congressional research center. (2021). *Terrorist and other militant groups in Pakistan*. <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11934>

Cronin, A. K. (2009). *How terrorism ends: understanding the decline and demise of terrorist campaigns*. Princeton university press.

Dagia, N. (2022). Talks With TTP Take Back Seat as Pakistan's Prime Minister Turns Attention to Political Turmoil. *The diplomat*.
<https://thediplomat.com/2022/03/talks-with-ttp-take-back-seat-as-pakistans-prime-minister-turns-attention-to-political-turmoil/>

David, S. R. (2003). Israel's policy of targeted killing. *Ethics & International affairs*, 17 (1). DOI:10.1111/j.1747-7093.2003.tb00422

Doxsee, C., Thompson, J. & Hwang, G. (2021). *Examining extremism: Islamic state khorasan province (ISKP)*. Center for strategic & international studies.
<https://www.csis.org/blogs/examining-extremism/examining-extremism-islamic-state-khorasan-province-iskp>

Elahi, N. (2019) *Terrorism in Pakistan. Tehreek-E-Taliban (TTP) and the challenge to security*. I.b. Tauris & Co.ltd.

FATF. (2013). *The role of hawala and other similar service providers in money laundering and terrorist financing*. Financial action task force.
<https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Role-of-hawala-and-similar-in-ml-tf.pdf>

Forsvaret. (2021). *Forsvarets etterretningsdoktrine*.
https://www.forsvaret.no/om-forsvaret/organisasjon/etterretningstjenesten/Etterretningsdoktrine_2021.pdf/_/attachment/inline/55bb2c9b-7d43-4e7d-b7fa-c44991654a40:45144a0f0efb5dfe84d424ff06d61c0d80dc111a/Etterretningsdoktrine_2021.pdf

FN. (2020). Pakistan. <https://www.fn.no/Land/pakistan>

George, S. & Khan, H. N. (2021). *Taliban recruits flood into Afghanistan from neighboring Pakistan as the group works to consolidate control*. *The Washington Post*.

<https://www.washingtonpost.com/world/2021/12/18/taliban-recruits-pakistan-afghanistan/>

Global Times. (2022). All sectors in Pakistan condemn killings of Chinese teachers at Confucius institute in Karachi.

<https://www.globaltimes.cn/page/202205/1260718.shtml>

Global Times. (2022). Pakistan PM writes message of commitment at Chinese embassy, swears to punish terrorists that killed 3 Chinese in attack.

<https://www.globaltimes.cn/page/202204/1260442.shtml>

Grabo, C. M. (2002). *Anticipating for surprise*. Joint military intelligence college.

Greenshaw, M. & LaFree, G. (2017). *Countering terrorism*. Brookings institution press.

Gov.UK. (2021). Proscribed terrorists groups or organisations.

<https://www.gov.uk/government/publications/proscribed-terror-groups-or-organisations--2/proscribed-terrorist-groups-or-organisations-accessible-version#list-of-proscribed-international-terrorist-groups>

Gregory, S. (2011). Terrorist tactics in Pakistan threaten nuclear weapons safety. *CTC Sentinel*, 4 (6). Combating terrorism center.

<https://ctc.usma.edu/terrorist-tactics-in-pakistan-threaten-nuclear-weapons-safety/>

Hegghammer, T. (2003). *Dokumentasjon om al-Qaida - intervjuer, kommunik er og andre prim erkilder, 1990-2002*. FFI-rapport 2002/01393.

<https://publications.ffi.no/nb/item/asset/dspace:2822/02-01393.pdf>

Hoffman, B. (2017). *Inside terrorism*. Columbia university press.

Kilcullen, D. (2016). *International. Blood year: Islamic State and the failures of the war on terror, s.111-125*. Hurst.

Kiras, J.D (2017). Terrorism and globalization. I J. Baylis, S. Smith & P. Owens (Red.), *The globalization of world politics* (7.utg, s.402-418). Oxford University Press.

Jadoon, A. (2021). *The Evolution and Potential Resurgence of the Tehrik -i-Taliban Pakistan*, Special report no. 494, May 2021. United Institute of Peace.

Jamal, U. (2021). The TTP Has Redefined Its Goals: Should Pakistan Be Worried? *The diplomat*.

<https://thediplomat.com/2021/08/the-ttp-has-redefined-its-goals-should-pakistan-be-worried/>

Mir, A. (2022). *After the Taliban`s take over: Pakistan`s TTP problem*. United States institute of peace.

<https://www.usip.org/publications/2022/01/after-talibans-takeover-pakistans-ttp-problem>

Mishra, A. (2022). Pak Army carried out 2014 Peshawar school attack: TTP chief. *Sunday guardian*.

<https://www.sundayguardianlive.com/news/pak-army-carried-2014-peshawar-school-attack-ttp-chief>

Mowatt-Larsen, R. (2010). Al Qaeda`s pursuit of weapons of mass destruction. *Foreign policy*.

<https://foreignpolicy.com/2010/01/25/al-qaedas-pursuit-of-weapons-of-mass-destruction/>

Nesser, P. (2018). *Islamist terrorism in Europe*. Hurst & Company.

Nesser, P. (2019). *Foiled plots: the untapped data resource in terrorism studies*. University of Oslo.

<https://www.sv.uio.no/c-rex/english/news-and-events/right-now/2019/foiled-plots-the-untapped-data-resource.html>

Nærings- og fiskeridepartementet. (2020). *Hva staten eier*.

<https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/statlig-eierskap/selskaper---ny/id2604524/?expand=factbox2607470>

Oftedal, E. (2011) *The financing of jihadi terrorist cells in Europe*. Forsvarets forskningsinstitutt. FFI- rapport 2014/ 02234.

Overton, I., Davies, R. & Thumchewics, L. (2020). *Improvised explosive devices. Past, present and future*. Action on armed violence.

<https://reliefweb.int/report/world/improvised-explosive-devices-past-present-and-future>

Parker T. (2015) It's a Trap, *The RUSI Journal*, 160:3, 38-46,

<https://doi.org/10.1080/03071847.2015.1054732>

Pew research center. (2014). *A less gloomy mood in Pakistan*.

<https://www.pewresearch.org/global/2014/08/27/a-less-gloomy-mood-in-pakistan/>

Politidirektoratet. (2020). *Etterretningsdoktrine for politiet*.

<https://www.politiet.no/globalassets/05-om-oss/03-strategier-og-planer/etterretningsdoktrine.pdf>

Prakash, A. (2022). 3 Pakistani soldiers killed in cross-border attack by

Tehreek-i-Taliban. *Hindustian times*.

<https://www.hindustantimes.com/world-news/3-pakistani-soldiers-killed-in-cross-border-attack-by-tehreekitaliban-101648133689935.html>

Rapoport, D. C. (1990). Sacred terror: a contemporary example from Islam.

Origins of terrorism : psychologies, ideologies, theologies, states of mind, s.103-130. Cambridge.

Rapoport, D. C. (2012). The four waves of modern terrorism. I Horgan, J. &

Braddock, K., *Terrorism studies*. (s.41-60). Routledge.

Richardson, L. (2007). *The three Rs: Revenge, Renown, Reaction. What terrorists*

want, understanding the enemy, containing the threat. Random House Trade Paperbacks.

Ruud, A. E. (2019). Kashmir-konflikten: dårlige naboer siden 1947. *Hvor hender det?* 19(14).

<https://www.nupi.no/nupi/Publikasjoner/Innsikt-og-kommentar/Hvor-hender-det/HHD-2019/Kashmir-konflikten-Daarlige-naboer-siden-1947>

Sajid, I. (2021). UN report vindicates Pakistan's stance on terrorism. Islamabad accuses hostile intelligence agencies of helping terrorist outfits based in Afghanistan. *Anadolu agency*.

<https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/-un-report-vindicates-pakistans-stance-on-terrorism-/2138361>

Sayed, A. (2021). The evolution and future of Tehrik-e-Taliban Pakistan. *Carnegie endowment for international peace*.

<https://carnegieendowment.org/2021/12/21/evolution-and-future-of-tehrik-e-taliban-pakistan-pub-86051>

Sayed, A. & Hamming, T. (2021). The Revival of the Pakistani Taliban. *CTC Sentinel*, 14 (4). Combating terrorism center.

<https://ctc.usma.edu/the-revival-of-the-pakistani-taliban/>

Siddique, Q. (2010). *Therek -e- Taliban Pakistan, An attempt to deconstruct the umbrella organization and the reasons for its growth in Pakistan's North West*. DIIS report.

Sitter, N. & Parker, T. (2016). The four horsemen of terrorism: It's not waves, it's strains. *Terrorism and Political Violence*, 28(2), s.197-216.

DOI 10.1080/09546553.2015.1112277

Sitter, N. (2017). *Terrorismens historie. Attentat og terrorbekjempelse fra Bakunin til IS*. Dreyers forlag.

Taneja, K. (2021). *Afghanistan: A strategic and tactical battle between the Taliban and the Islamic State Khorasan Province*. Observer research foundation.

<https://www.orfonline.org/expert-speak/strategic-and-tactical-battle-between-the-taliban-and-islamic-state-khorasan-province/>

Telenor. (2022). Sale of Telenor Myanmar approved by Myanmar authorities.

<https://www.telenor.com/media/newsroom/press-releases/sale-of-telenor-myanmar-approved-by-myanmar-authorities/>

Telenor (2022). Telenor Pakistan.

<https://www.telenor.com/about-us/global-presence/pakistan/>

UN. (2020). *Tehrik-E Taliban Pakistan (TTP)*.

https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/1267/aq_sanctions_list/summaries/entity/tehrik-e-taliban-pakistan-%28ttp%29

UN. (2021). Security Council S/2021/655. United Nations.

https://www.ecoi.net/en/file/local/2057424/S_2021_655_E.pdf

U.S department of state. (2022). *Foreign terrorist organizations*.

<https://www.state.gov/foreign-terrorist-organizations/>

Wold, S. (2022). Imran Khan avsatt - millioner demonstrerer. *NRK*.

<https://www.nrk.no/urix/imran-khan-avsatt--millioner-demonstrerer-1.15930147>

Zahid, M. Z., Khuram I., Tahir S.A (2020). Critical Discourse Analysis of Tehrik-e-Taliban Pakistan: An Intertextual Recontextualization. *Pakistan Social Sciences Review*, 4 (2), s.503-525.

<https://pssr.org.pk/issues/v4/2/critical-discourse-analysis-of-tehrik-e-taliban-pakistan-an-intertextual-recontextualization.pdf>